

Hensyn, som kunde gjøre sig gjældende, kun udtalt min Stegning og Tølelse i denne Sag. Efter min Formening er det derfor rigtigt at stemme for Lovforslaget, saaledes som det foreligger, tilligemed den kongelige Anordning.

Dan: Der er saa længe talt om den formelle juridiske og politiske Side af denne Sag, at jeg næsten undseer mig for at komme ind paa at omtale den paa en anden Maade. Den ærede sidste Talers Udtalelse har imidlertid tildeels givet Anledning til, at jeg forlangte Ordet. Der er nemlig blevet talt om de Baand, som skulde knytte Menighederne og deres Præster sammen, saaledes, at der ikke blev en Absplittelse og Forvirring. Det er ganske vist, at man maa ønske, at disse Baand maae blive stærke, men jeg troer ikke, at de knyttes paa den rette Maade ved vilkaarlige Bestemmelser, givne enten ved Lov eller paa anden Maade. Friheden er det bedste Baand, som kan knytte Individerne sammen i kirkelige og religiøse Sager. — Jeg skal nu tillade mig et Par almindelige Betragtninger over denne Sag. Lovens Navn er jo: „Forslag til Lov om Forandring i Lov om Sognebaands Loesning af 4de April 1855“, og heri finder jeg, foreløbig idetmindste, en Berettigelse til at omtale denne Sag i Almindelighed. Jeg har ogsaa tidligere her i Salen udtalt, at jeg fandt, man burde gaae videre i denne Retning, end man efter de hidtidige Bestemmelser er kommen, og jeg skal tillade mig at gjentage, at jeg troer, at det vilde være heldigt, om man indrømmede Friheden i en større Udstrækning, end der er tiltænkt ved de hidtil udkomne Bestemmelser. Folkekirken kan kun støttes ved Frihed og vil søge Friheden for sine Menighedslemmer indenfor sit eget Omraade; men netop fordi jeg mener, at man bør støtte Folkekirken, og at det er gennem Folkekirken at Kristendommen og det sande Menighedsliv skal kunne være virksomt og frugtbringende og til Velsignelse her i Landet, netop derfor vil jeg indrømme den en saadan Frihed, som kan være passende; jeg vil ikke nægte, at den ogsaa bør have sin Begrændsning. Der er Nøre og Opvækkelse i mange Egne af Landet, det troer jeg er Noget, som er bekendt; jeg veed ogsaa, at der paa

mange Steder tænkes paa Frimenigheder, paa at gaae ud af Folkekirken; men netop for at undgaae dette, som jeg anseer for meget uheldigt, troer jeg, at man bør indrømme al mulig Frihed udenfor Kirkens Omraade. Jeg har som sagt tidligere udtalt mig derfor og maa her tillade mig at gjentage, at det efter min Overbevisning vilde være i selve Folkekirken sande Tary, at man ogsaa indrømmede den Frihed, at en anden Præst end netop Stedets Menigheds Præst skulde kunne forkynde Guds Ord i en Kirke, der ligger udenfor hans Sognekreds. Det gjør mig ondt at have erfaret, at den ærede Kirkeminister ikke synes at dele denne Anskuelse. Der er Kjendsgjerninger fra Egne af Landet, hvor jeg er bekendt, som give mig Anledning til at udtale mig senere om dette Forhold. I en vis Egn af Landet har en theologisk Kandidat, som har modtaget præstelig Ordination, offret sig til at være en Slags reisende Præst, altsaa paa en Maade at virke i den indre Missions Tjeneste. Han har i den Kreds, hvorhen han er gaaet, hvor han er barnesødt, og hvortil han i det Hele har knyttet sig, vundet Anerkjendelse; Menighederne ville gjerne tage imod ham og høre ham, og han har ogsaa, saavidt det staaer til hans Evner, som jeg troer, han har i tilstrækkelig Grad til at optræde paa en saadan Maade, opoffret sig for dette Niemed. Han har ikke hidtil villet modtage nogen fast Ansættelse som Præst, han har altsaa hverken Præstegaard, Tiende eller nogenformelt Slags Indtægt for den Virksomhed, han yder i Religionens Tjeneste. Alt det materielle Vederslag, han har, har han kun igjennem de Menigheders gode Villie, som han saaledes kommer til. Denne Præst holder i Almindelighed sine gudelige Forsamlinger enten i privat Mandshuus, s. Ex. i en Kade, naar der ellers ikke er noget Sted, som egner sig dertil, eller ogsaa under aaben Himmel, naar Veivet tillader det, og han har altid en stærk Tilstrømning af mange forskellige Menigheder fra den Kreds, hvori han bevæger sig. Han har imidlertid fundet, hvad Menighederne ogsaa have fundet, at det ofte er forbundet med Ubehagelighed og Vanskelighed paa denne Maade at holde gudelige Forsamlinger, og han har derfor til